

RAPORTI PËRMBLEDHËS¹

I RAPORTIT VJETOR TË PROKURORIT TË PËRGJITHSHËM

“MBI GJENDJEN E KRIMINALITETIT PËR VITIN 2020”

Viti që kaluam ishte mjaft i vështirë për shkak të pandemisë, e cila krijoi probleme edhe në funksionimin e sistemit të prokurorisë, me ndikim në uljen e performancës efektive të prokurorive.

I. TREGUESIT KRYESORË

Gjatë vitit 2020, organi i prokurorisë në hetimet paraprake **ka trajtuar 58466²** materiale kallëzimi. Janë **ndjekur gjithsej 44834 procedime** penale nga të cilat **27890 janë procedime penale të regjistruara.**

Edhe në vitin 2020 numrin më të madh të procedimeve e ka regjistruar Prokuroria pranë Gjykatës së Shkallës së Parë **Tiranë me 31,74 % të numrit total** të procedimeve të regjistruara në shkallë vendi. Prokuroritë e tjera me shifrat më të larta janë **Durrësi dhe Elbasani.**

Sa i përket raportit të ndarjes së veprave penale³ rezulton se **78,24 % e procedimeve penale i përkasin krimeve.**

Sipas strukturës së Kodit Penal ndër **grup veprat penale me numrin më të lartë** të procedimeve të regjistruara nga ana e prokurorisë, **evidentohet se vjedhja e pasurisë** përbën numrin më të lartë **me 31,24 % të numrit të përgjithshëm**, por me ulje **9,96 %** krahasuar me vitin 2019. **Veprat penale kundër rendit dhe sigurisë publike që përbëjnë 26,46 % të numrit të përgjithshëm** dhe kanë **ulje 4,81 %** krahasuar me vitin 2019; **-veprat penale që çënojnë regjimin juridik të tokës me 6,28 %**, me një **ulje 8,38 %** nga një vit më parë **-veprat penale kundër fëmijëve, martesës dhe familjes zënë 4,88 % të numrit** dhe kanë një rritje prej **9,12 %** në krahasim me vitin 2019.

¹ Në zbatim të pikës 2 të Manualit të Monitorimit Vjetor dhe Periodik të miratuar me vendimin nr.134/2018 të Kuvendit të Shqipërisë, paraqesim raportin përmbledhës të Raportit Vjetor të Prokurorit të Përgjithshëm “Mbi gjendjen e kriminalitetit për vitin 2019”

² Tek kjo shifër e materialeve të trajtuara përfshihen: procedimet e mbartura; procedimet e reja të regjistruara gjatë vitit 2020 për veprat penale të parashikuara në Kodin Penal dhe Kodin Penal Ushtarak; procedimet e rifilluara gjatë vitit 2020; si dhe vendimet e mosfillimit të marra gjatë vitit 2020.

³ Neni 1 pika 2 e Kodit Penal.

Gjatë vitit 2020 nga **prokuroritë** pranë gjykatave të shkallës së parë është ngritur dhe përfaqësuar akuza në gjykatë në emër të shtetit për **10000 procedime penale** me 11530 të pandehur. Gjithashtu, janë paraqitur në gjykatë **11741 kërkesa për caktimin e masave të sigurimit personal**.

Përgjatë vitit 2020 janë ekzekutuar **2990 vendime penale** dhe kanë mbetur pa u ekzekutuar **1875 vendime**. Ndër vite gjithsej, janë **3820 vendime penale të mbetur pa u ekzekutuar, të cilët sipas llojit të dënimeve janë: 7 dënime me burgim të përjetshëm, 1039 vendime me burgim, 1543 vendime për dënimin me gjobë, 57 dënime plotësuese dhe 1198 dënime alternative**.

II. EFIÇENCA

-Gjatë vitit 2020 janë përfunduar **26169 çështje** prej të cilave: **38,11 %** janë dërguar për gjykim, **22,62 %** janë pushuar, **35,93 %** janë pezulluar.

Janë dërguar **410 kërkesa për miratim urdhri penal**, me 432 të pandehur. Janë dërguar **740 kërkesa për miratim marrëveshje fajësie**, me 749 të pandehur, pothuaj në nivelet e një viti më parë dhe është kërkuar gjykimi i drejtpërdrejtë për **252 çështje** me 252 të pandehur.

-Gjatë vitit 2020, janë dërguar në gjykatë për pushim **4647 çështjeve** prej të cilëve 2252 çështje janë pushuar për mungesë fakti, që përbëjnë **48,46 %** të çështjeve të pushuara. Nga të dhënat rezulton se për **233 çështje gjykata ka vendosur kthimin e akteve dhe vazhdimin e hetimeve ose me rritje 8.88 %** krahasuar me vitin 2019.

Gjatë vitit 2020, gjithashtu, është vendosur pezullimi i hetimeve për **9400 çështje** ose me ulje prej **6,81%** e çështjeve të pezulluara në krahasim me vitin 2019.

-Në lidhje me vendimet e gjykatës, nga të dhënat statistikore në vitin 2020 rezulton se janë dënuar **8022 të pandehur** dhe për **152 të pandehur** është dhënë vendim pafajësie. Krahasuar me 2019 ka një ulje prej **8,96 %** e numrit të pandehur të dënuar dhe një ulje prej **19,15 %** e numrit të pandehurve të deklaruar të pafajshëm.

i) Efektiviteti i ndjekjes penale sipas grupveprave penale me tendencë në rritje ose në ulje.

-Për veprat penale të trafikëve të paligjshme, në vitin 2020, treguesi i efektivitetit është relativisht i ulët, përkatësisht **31,25 % dërguar gjyqit** dhe **68,75 % të pushuara**. Ndërkohë

nga të dhënat statistikore rezulton se në vitin 2020 ka një **ulje prej 12,54 %** në krahasim me një vit më parë

-Sa i përket veprave penale lidhur me **narkotikët**, ndjekja penale ka rezultuar efektive, për faktin se **58,42 % e çështjeve janë dërguar gjyqit.**

Në vitin 2020 për **“Krime kundër jetës të kryera me dashje”** janë dërguar për gjykim **31,66 % e çështjeve.** Në këtë grupveprash, duke **veçuar veprën penale të kanosjes që zë 88% të çështjeve të pushuara. Për veprat penale të vrasjes me dashje 63,81 % i janë dërguar gjyqit.**

-Efektiviteti i ndjekjes penale ka qenë i lartë edhe lidhur me **dhunën në familje**, për faktin se **83,02% e çështjeve janë dërguar në gjyq dhe 16,98% e çështjeve janë pushuar.** Ndërkohë, në vitin 2020, çështjet e **regjistruara paraqesin rritje prej 9,74 %** krahasuar me vitin 2019. Ecuria e kësaj veprave penale në pesë vite, tregon se është arritur ulje në masën 7,68 % në numrin e procedimeve të regjistruara në vitin 2016 krahasuar me vitin 2020. Në analizë të të dhënave, rezulton se:

Profili i të pandehurve: 92,71 % janë meshkuj madhorë, 59,87 % janë me arsim deri 9-vjeçar, 72,49 %, janë të papunë, 2,13 % janë përsëritës për të njëjtën vepër dhe 9,33 % janë të dënuar për vepra të tjera.

Gjeografia sociale: numri më i lartë i procedimeve për vepra penale kundër fëmijëve, martesës dhe familjes, është regjistruar në prokurorinë e shkallës së parë Tiranë 32 %,

Politika Penale: për këtë grupveprash, 88,58 % e kërkesave të prokurorit për masa sigurimi lidhen me caktimin e masave të sigurimit me arrest dhe nga gjykata në 85,29 % të kërkesave është vendosur masë sigurimi me arrest

ii) Lufta kundër pastrimit të parave, krimeve financiare dhe hetimeve pasurore, për vitin 2020 ka qenë objektiv prioritar institucional. Për arritjen e këtij objektiv të rëndësishëm synimi ynë ka qenë forcimi i bashkëpunimit ndërinstitucional me autoritetet vendase e të huaja, dhe jo vetëm.

-Në këtë kuadër, me 15 korrik 2020, me iniciativën e Prokurorit të Përgjithshëm, në bashkëpunim me Ministrin e Brendshme dhe Ministrinë e Financave dhe të Ekonomisë⁴, u

⁴ Memorandumi i bashkëpunimit datë 15.07.2020 u nënshkrua nga palët: Prokurori i Përgjithshëm, Ministri i Brendshëm dhe Ministri i Financave dhe Ekonomisë, si dhe agjensitë e tjera vartëse – Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit dhe Agjencia e Administrimit të Pasurive të Sekuestruara e Konfiskuara në vartësi të Ministrisë së Brendshme dhe Drejtoria e Përgjithshme e Parandalimit të Pastrimit të Parave, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve dhe Drejtoria e Përgjithshme e Doganave në vartësi të Ministrisë së Financës e Ekonomisë.

nënshkrua Memorandumi i Bashkëpunimit dhe u miratua udhëzimi i përgjithshëm nr. 10 datë 17.07.2020. Këto akte të politikave ndërinstucionale evidentojnë progresin në krijimin e një bazë solide për rritjen e efikasitetit në kryerjen e gjurmimit, hetimit dhe ndjekjes penale të këtyre veprave, pasi krijuan korniza për ngritjen e seksioneve të veçanta në prokuroritë vendore, rritjen e kapaciteteve në seksionet e veçanta në drejtoritë e policisë vendore, forcimin e kapaciteteve profesionale të prokurorëve, oficerëve të policisë gjyqësore dhe agjencive të tjera ligjzbatuese të cilëve u janë besuar trajtimi i rasteve të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit, si dhe u përmirësua efikasiteti i bashkëpunimit ndërinstucional në nivel vendor dhe qendror.

-Udhëzimi i përgjithshëm i cili hyri në fuqi në 1 shtator 2020 plotësoi dispozitat e Memorandumit të Mirëkuptimit dhe është një instrument për përdorimin nga prokurorët, policia gjyqësore dhe agjencitë ligjzbatuese të përfshira. Tashmë janë krijuar shtatë seksione të veçanta në prokuroritë më të mëdha dhe janë caktuar prokurorë të dedikuar në prokuroritë më të vogla për t'u përqendruar në hetimet dhe ndjekjen penale të pastrimit të parave, sekuestrimin dhe konfiskimin e produkteve kriminale.

-Rezulti i këtyre masave është progresi i evidentuar me rritjen e efektivitetit në hetimet për veprat penale të pastrimit të parave të parashikuara nga nenet 287 e 287/b të Kodit Penal, pasi të dhënat statistikore tregojnë se për veprat penale që lidhen me pastrimin e produkteve të veprës penale, **numri i procedimeve të regjistruara është rritur me 20,19 %, numri i të pandehurve të regjistruar është rritur 103,1 %** dhe numri i **personave të dënuar është rritur 11 %** krahasuar me vitin 2019. Megjithatë arritjet, ngelet sërish me nivele jo të kënaqshme efektiviteti i ndjekjes penale pasi evidentohen tregues të ulët të raportit të çështjeve penale të dërguara në gjyq krahasuar me çështjet e pushuara.

Të dhëna sociale dhe demografike për të pandehurit

Nga të dhënat statistikore vërehet se në vitin 2020 rezultojnë 51,11 % e të pandehurve me arsim deri 9 vjeçar, me arsim të mesëm rezultojnë 40,08 % e të pandehurve dhe me arsim të lartë rezultojnë 9,55 % e të pandehurve.

Për sa i takon gjendjes shoqërore të të pandehurve, nga të dhënat statistikore vërehet se të punësuar në sektorin shtetëror rezultojnë 4,63 % e tyre, të pandehurit e punësuar në sektorin privat përbëjnë 24,21 % të totalit , ndërkohë që 71,38 % rezultojnë si të papunë.

iv) Dekriminalizimi

Në ushtrim të funksionit të rëndësishëm ligjor lidhur me verifikimin e integritetit të personave që zgjidhen, emërohen ose ushtrojnë funksione publike, gjatë vitit 2020, Prokuroria e Përgjithshme ka **regjistruar 109 praktika apo kërkesa për verifikim**. Për 94 persona procesi ka përfunduar gjatë vitit 2020, duke miratuar rezultatet e verifikimit, dhe për 13 persona procesi i verifikimit ka vijuar për vitin 2021.

Gjatë verifikimit **për 5 nga subjektet**, për të cilët janë konstatuar elementë të veprave penale, materiali **është dërguar** në prokuroritë kompetente.

-Gjatë vitit 2020, janë kryer edhe **55** procese të verifikimit të thelluar të të dhënave në formularët e vetëdeklaruar nga persona, subjekt të ligjit, regjistruar në vitet 2016-2019. Për **43** prej tyre procesi ka përfunduar dhe janë miratuar rezultatet e verifikimit, ndërkohë për **12** subjekte, procesi verifikimit ka vijuar për vitin 2021.

Për këto subjekte, të cilëve ju ka përfunduar procesi i verifikimit në vitin 2020, nga Departamenti Administratës Publike, rezultojnë të jenë në kushtet e ndalimit:

- 1 subjekt I ndjekur në bazë të kërkesës së vitit 2018;
- 6 subjekte të ndjekur në bazë të kërkesave të vitit 2019, me vendimarrje të vitit 2020;
- për 2 subjekte, DAP do të shprehet pasi vendimet penale me të cilët janë dënuar të marrin formën e prerë.
- nga informacioni i KQZ, 1 subjekt ka dhënë dorëheqjen, pas vendimarrjes për miratimin e rezultateve të verifikimit;

Për 8 nga personat, gjatë verifikimit të të cilëve janë konstatuar elementë të veprave penale, materiali **është dërguar për kompetencë** në prokuroritë përkatëse.

III. ZBATIMI I REKOMANDIMEVE PRIORITARE

Prokurori i Përgjithshëm në zbatim të kërkesave të Rezolutës së Kuvendit e rekomandimeve prioritare të KM, rekomandimeve të BE-së dhe planit të veprimit ICRG/FATF për Shqipërinë, si dhe për problematika të evidentuara përgjatë vitit 2020, **ka nxjerrë 18 udhëzime të përgjithshme**, dhe 14 urdhra për miratimin e rregulloreve standard e rregulloreve apo akteve të tjera normative, ka **mbikëqyrur zbatimin e tyre** dhe është kujdesur për ushtrimin e kompetencave kushtetuese e ligjore në prokurori, nëpërmjet raportimeve periodike dhe informacioneve të kërkuara nga drejtuesit e prokurorive lidhur

me masat e marra në zbatim të kompetencave ligjore të tyre, si për nxjerrjen e udhëzimeve të përgjithshme për të lehtësuar zbatimin e udhëzimeve të Prokurorit të Përgjithshëm, ashtu dhe për nxjerrjen e udhëzimeve jo të detyrueshme apo kërkuar informacion prokurorëve për çështje konkrete, me synim për të garantuar pavarësinë e prokurorit në ushtrimin e funksioneve dhe për të siguruar efikasitetin, ligjshmërinë e transparencën në veprimtarinë e prokurorive që drejtojnë.

Përveç sa më sipër, **prokuroria** është angazhuar në bashkëpunimin veçanërisht me Kuvendin dhe Ministrinë e Drejtësisë, ajo ka nënshkruar 6 (gjashtë) marrëveshje bashkëpunimi me Prokurorinë e Posaçme, Ministrinë Brendshme dhe Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, Kontrollin e Lartë të Shtetit, Inspektoriatin e Lartë të Deklarimit e Kontrollit të Pasurisë dhe Konfliktit të Interesit, Drejtorinë e Përgjithshme të Policisë së Shtetit. Nga ana jonë është dhënë kontributi në iniciativat ligjore për përmirësimin e drejtësisë penale, hartimin e dokumenteve strategjike kombëtare dhe raportimet periodike për përmbushjen e prioritetëve e rekomandimeve të Bashkimit Evropian për Shqipërinë në kuadër të procesit integruar të vendit dhe zbatimin e planit të veprimit të ICRG/FATF-së.

Referuar numrit, llojeve, shtrirjes teritoriale, intensitetit dhe formave të kriminalitetit e masave të tjera të analizuara më sipër dhe në mënyrë më të hollësishme në raport, organi i prokurorisë ka përmbushur detyrat kushtetuese e ligjore dhe ka zbatuar rezolutën e Kuvendit të Shqipërisë, rekomandimet e Këshillit të Ministrave, rekomandimet e BE-së dhe planin e veprimit të ICRG/FATF, prioritetet kyçe të shtetit shqiptar në kuadër të procesit të integritetit, rritjen e efektivitetit kundër krimit ekonomik dhe krimeve të tjera, duke ndihmuar e kontribuar në forcimin e rendit dhe të sigurisë publike, duke siguruar një procedim të drejtë dhe duke garantuar liritë personale, të drejtat dhe interesat e ligjshme të shtetasve dhe subjekteve të procedimit penal.

IV. disa nga OBJEKTIVAT PËR VITIN 2021

- Për vitin 2021 mbetet objektiv kryesor intensifikimi i koordinimit dhe monitorimit në ecurinë e zbatimit të memorandumit të bashkëpunimit dhe udhëzimit të përgjithshëm nr.10/2020, për rritjen më tej, të efikasitetit dhe efektivitetit në hetimet

dhe ndjekjen penale të pastrimit të produkteve të veprës penale, financimit të terrorizmit dhe në hetimet pasurore për sekuestrimin dhe konfiskimin e aseteve kriminale

- Prioritet është forcimi i kapaciteteve institucionale për rritjen e efikasitetit në veprimtarinë administrative të prokurorisë dhe i kapaciteteve profesionale për rritjen e efektivitetit të veprimtarisë së prokurorëve dhe policisë gjyqësore në ushtrimin e funksioneve kushtetuese e ligjore.
- Përmirësimi dhe intensifikimi i veprimtarisë bashkërenduese, koordinuese dhe monitoruese të Prokurorisë së Përgjithshme në funksion të rritjes së kujdesit për ushtrimin e kompetencave kushtetuese dhe ligjore të prokurorisë, për të siguruar mirëfunksionimin e sistemit të prokurorisë në përputhje me parashikimet ligjore.
- Intensifikimi i mëtejshëm i bashkëpunimit ndërinstitutional me të gjithë aktorët e përfshirë në ndërveprim me sistemin e prokurorisë në të gjitha fazat e procedimit penal, për rritjen e efektivitetit në hetimin, ndjekjen penale, përfaqësimin e akuzës në gjykatë dhe ekzekutimin e vendimeve penale ndaj autorëve të veprave penale me tendencë në rritje, veprave penale sensitive, dhe jo vetëm.
- Garantimi i respektimit të të drejtave të njeriut dhe viktimave të dhunës në familje, me bazë gjinore dhe të miturve, nëpërmjet rritjes së kapaciteteve profesionale dhe mbikëqyrjes së respektimit të të drejtave të ligjshme të tyre.
- Vijimi i punës së nisur për dhënien zgjidhje të problemeve që lidhen me “sistemin e menaxhimit të çështjeve” (CAMS), ndërmarrja e masave konkrete për një system modern që përmbush kërkesat jo vetëm të prokurorisë por edhe të nevojave dhe prioritetëve të përbashkëta ndërinstitutionale.

Ju faleminderit!